

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА НІМЕЧЧИНИ.

В німецькій парламенті виступив з докладом в справі зовнішньої політики Німеччини німецький міністер закордонних справ Штретземан.

А за ним вже виступали в цій же справі представники різних політичних партій Німеччини.

З цих усіх промов видно, куди гле Німеччина, на що вона сподівається і як крутить, щоб досягти своєї мети.

Виходить так, що Німеччина лякає Францію та Англію більшовицькою небезпечкою й спекулюючи на цій небезпечці, хоче добитися того, щоб Франція та Англія не перешкадали їй, Німеччині, відновити армію та військову промисловість.

З другого боку, німецький міністер заграє в Радянському Союзі, кажучи, що Німеччина потрібна Радянському Союзу своїми машинами, та фабриками і заводами, що мовляв, Німеччина хоче в згоді жити з Радянськими Республіками. Воно й дійсно, німецькі фабрики та машини потрібні Радянському Союзові і, навіпаки, Німеччині потрібна радянська сировина. Все, намагаючись сказати і для того, щоб в згоді жити.

Але німецький міністер тут крутить. Він більш дивиться на те, щоб якнебудь вникнути до Англії й Франції, ніж на те, щоб жити мирно з Радянським Союзом.

І коли він каже про життя в згоді з Радянським Союзом, то це для того, щоб витиснути

з держав-переможців те, що вони, ці держави-переможці, не хочуть Німеччині дати.

А що це саме, то вже дають промови не міністри.

По-перше, це звільнення від французької окупації Рурської округи. В агоді з тим самим пляном Дос, що зробив господарем на німецьких залізницях, в банках та й в промисловості англійських та американських банкірів, Француз повинні звільнити Рурську округу в серпні цього року. Але Німеччина має за президента генерала Гінденбурга. Гінденбург — це загроза нової війни Німеччині проти Франції. Так кричать всі буржуазні французькі газети. Тому Франція не тільки не гадає звільнити Рурської округи, а навпаки, говорить про те, щоб ще дужче закрити гайку Німеччині.

Отже Німеччина через промови свого міністра та послів намагає, як до того ставиться Англія та Америка.

По-друге, Німеччина хоче повернути собі Шлеск та ту частину Пруссії, що загарбала Польща. Мовляв, дайте нам назад те, що забрала в нас Польща, то ми будемо боронити вас від більшовицької небезпечки краще, ніж робить це Польща.

Ось така зовнішня політика генеральської гінденбургівської Німеччини.

Ця Німеччина крутить, як то кажуть, і задком і передком-й не знає ще, кого кусати.

В. Борбидо.

РОБІТНИКИ З ПОЛЬЩІ У ФРАНЦІЇ.

У французькій промисловості та сільському господарстві працює около 500.000 польських робітників. Це показує, яку велику роль в економічній житті Франції грає польське робітництво. Договори, які відмовились продовжувати далі польський уряд, скеровані безпосередньо, як проти польських робітників, так і французьких.

Пані вважали лише на інтереси промисловців та куркулів, які шляхом ввозу чужоземної робочої сили намагалися знизувати ціну на робочі руки у Франції.

Наймання польських робітників проводиться "французькою економічною місією" у Польщі й представники казівля примусили згодитися на їх "приватну ініціативу" що-до складання договорів з найманими робітниками. Недавній договір про наймання зобов'язує іммігранта до Франції працювати в одного хазяїна на протязі 12 місяців.

У проекті нового договору цей термін було зменшено до 9 місяців. Ясно, що ця дра-

конська вимога не може бути прийнята робітничими й професійними спілками. Але цього не досить хазяїнам.

Якийсь час тому послі-куркулів кілька французьких департаментів запропонували у французькому парламенті проект закону, по якому кожний чужоземний робітник, який приїхав до Франції, як сільсько-господарський робітник, повинен працювати п'ять років підряд у сільському господарстві.

Найважливіша справа, а саме справа про дійсну волю організації польських робітників у Франції, не була розглянута підчас останніх варшавських переговорів. Польський реакційний уряд не звернув жадної уваги на те, що французький уряд виганяє польських та інших чужоземних робітників за їх участь у професійному русі. Не зацікавився цією справою й польські реформісти, які приїздили до Франції і підписали угоду з меншовицькою генеральною конфедерацією праці.

Лише революційні польські робітники висловили в справі

3 РОБІТНИЧОГО РУХУ В КАНАДІ

МІЖ МАЙНЕРАМИ НА ЗАХОДІ.

В 18. майнерському дистрикті тримається ще старої угоди і Юнайтед Майн Воркерс оф Америка шестий під-дистрикт, який обнімає такі місцевості: Лоскар, Кадомін, Мавтейн Парк, Маркол і Футтілс. Майнери згаданих місцевостей працюють за стару юніонну платню, тримаються старої юнії і між собою знові солідаризуються.

Властители в цих місцевостях пробували знизити платню, але їм це не вдалося. Майнери стояли солідарно і вказали властителю на ту угоду, яку вони підписали минулого року і яка кінчається в вересні цього року. Були, правда, й такі такі люди, що порозумілися з босами, агітували за знижкою платні, але не мали успіху. Босівські провокатори всюди лякали майнерів, що як не згодяться на знижку платні, то майни не будуть стало працювати. Тимчасом в цю під-дистрикті майни працюють стало, хоч майнери знижки не прийняли, а це нехай послужить доказом тим місцевостям, де майнери згодяться на знижку.

Однак нового й то сильного атаки властителів треба сподіватися після 13. вересня, коли скінчиться підписаний договір. Я думаю, що було-б добре, коли-б майнери 5. під-дистрикту частіше листовою порозумілися з 6. під-дистриктом, щоб ми могли солідарно держатися. (Здається, що 5. під-дистрикт вже піддався.)

Що-ж до поодиноких місцевостей, то справа мається так:

В Лоскар тепер працює около 150 робітників. Організаційна робота ведеться після сил і здібностей. Брак діригента, за яким вислано просьбою до Західного Провінціального Комітету ТУРФДМ.

В Кадомін під цей час працює приблизно 400 робітників, а минулого тижня компанія сироварила ще з Елмонтою 30 майнерів, серед яких є наші свідоміші товариші. Так треба, щоб поза працю в майні, ці товариші розпочали там організаційну освітню працю, бо до цього часу на так велике число робітників в тій місцевості, крім юніонного льо-

еміграції вимоги, які цілком відповідають інтересам революційного пролетаріату, як польського так і французького. Згідно цим умовам наймання чужоземних робітників повинно проводитися під контролем профспілок обох країн. Вони вимагають повної волі професійних організацій для чужоземних робітників у Франції та світської освіти для дітей чужоземних робітників.

калю, ніякої просвітної організації не було і нічого не робилося для освідлення робітництва.

Мавтейн Парк найдалша в цій місцевості кемпа. Говорили про неї багато нема що, бо вона якось цілком витрубаєна, як то кажуть, від світа. Сама майна робить стало і там працює около 200 майнерів. Організації, крім юніонного льокалю, нема ніякої.

Футтілс — місцевість в порівнянні до інших значно менша. Там компанія робила заходи зирвати робітникам платню, але завдяки кільком товаришам, зробили цього не вдалося.

Цей під-дистрикт стався спроводити судю Шермана, щоб він приїхав, розглянув положення та поміг майнерам витримати юнію. Вислано до нього аж 6 телеграмів, але він на силу спромігся прислати судю Рояна і МекДоналда, які розпочали роботу. Що буде, про це напишу иншим разом.

Лоскар, Ата.

ПРЕМ'ЄР БРЕХУН.

Про наступ капіталу на працю в цілому світі багато тепер пишеться в газетах, але ми це бачимо також наочно в цій країні, де юнії розвиваються, платню зменшують ріжними отвертими і підступними способами. Все от довший час страйкують майнери Нової Скошії за кусок хліба, за право на життя, але тяжко їм боротися, бо проти них БЕСКО і влада.

Робітники в Саскатуні устроїли кілька підприємств на допомогу новоскошійським майнерам, вибрали комітет, який через цій час займається збіркою грошей на поміч страйкуючим. До цього часу вислано вже поверх \$560.00. Цей комітет дістав позволення міської ради устроїти "тег-деї", але аж на 11. липня. Відказати зовсім члени не сміли, але зате відтягнули якнайдалше.

Місцева буржуазна преса, на третій день після цього позволення, помістила листа прем'єра Нової Скошії Армстронга до методистської церкви в Саскатуні, в якій він просив заступитися за страйкуючих майнерів і той сказав йому, що майнерам поміч непотрібна. А від себе Армстронг додає, що майнери працюють добре, бо дістають гроші з Червоного Інтернаціоналу, парадують з червоним прапором і т. ин.

Тоді саскатунийскій трейдс енд лейбор канвісл вислав дві

телеграми — до медичного комітету і до езекутивни майнерської юнії в Новій Скошії і запитав, чи правда цему? Урядник до медичного комітету відповів, що подібного ніколи Армстронгові не говорив і те, що преса пише, є брехнею і що майнери потребують негайної допомоги. Секретар юнії відповів, що майнери потребують допомоги загального робітництва, що харчі майже нема, а те, що пише саскатунійська газета, це брехня.

Розуміється, отримавши ці телеграми, робітничі комітети рада пішла до газети і та з великою неохотою помістила опрокнення. І тепер люде бачуть, як прем'єр Нової Скошії робить за компанією, а на шкоду майнерам. Ми, свідомі робітники, знаємо за ким стоїть капіталістична влада, але це багато таких, що вірять в демократію, що думають, що влада, це щось иншого, а капіталісти — щось иншого. Але коли в Новій Скошії майнери в критичному положенню, коли вони примушені голодом розбивати склепи з поживою, тоді прем'єр пише, що їм поміч не потрібне. Це свідчить, кому служать прем'єри капіталістичних урядів.

Саскатуні, Саск.

"ЦІНА КРОВИ"

Тільки що скінчилася прекрасна повість п. н. "Ціна крові", котра друкувалася в "У.Р.В." Повість написана невідомим письменником Н. Савером, як не знавчу перекладчик Т. Ірчан. Що я маю на душі висказати, це те, що в редакції "У.Р.В." пострадалася видати цю повість книжкою. Можливо, що редакція "У.Р.В." не зможе видати цю книжку з браку фінансів, то моя пропозиція в такому разі була-б та, щоб члени К.П.К. старалися о видання цієї книжки якнайменше в трох тисячах примірників. Чому я даю пропозицію, щоб видати книжку "Ціна крові"?

Не тому тільки, що ця повість є одною з найкращих повістей, а тому, що поза красу і цікавість в цій повісті є досить добрий научний матеріал для товаришів. В ній письменник представляє влучно прокатора Ласкавія і психологію та хитрість людини, котра має нахвалю до прокаторства. Або тип Барвінова, котрий не шадить себе самого і по героїстично стоїть на небезпечному пості аж до кінця своєї побіди. Та не можна не видати такого холоднокровного типа, як Андреев, котрий не гарчить, але уважно розбирає справу і чекає книжки, щоб мати на руках всі збірні факти і тоді аж виступити на арену боротьби з своїм ворогом. Солов'ю показує себе ідейним товаришем цій час, але при останку показалося, що він не був наскрізь переконаний в великій ідеї. Коханця перенесла віру в велику ідею.

Я хотів-би бачити видно цю книжку, бо в ній є наука. Хто знає чим нам в життю не прийдеться стирнутися з такими типами, як Ласкавієв. Бо буржуазія не шадить грошей на те, щоб тільки заслати прокаторів в робітничі ради. І багато є таких Юдієв, що ласі на кроваві срібній. І тому така книжка повинна видатися і повинен кожний робітник мати її в себе. Треба читати книжки економічні, політичні і наукові, але й така повість (красне письменство) криє в собі також дорогий скарб для робітника. Чи слідуючий скаже що в цій справі?

Т. К-в.

ЩО ШКОДИТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Питання, що шкодить нашій організації, вже обговорювалося на сторінках "У.Р.В." і "Робітничі" багато разів, але не зашкодило ще дещо про це сказати.

Плну з товаришом. Буває, таке, що гарна й шира товаришка стоїть в організації три або чотири роки, часам виступає вже з промовами, але по більшій часті працює в драматургу, де вона грає головні ролі в представленнях. Щоб захопити до праці молодих членків і виборити більше аматорок, режисер дає часом поважнішу роль молодій аматорці. Буває-ж часами, що та "головна" аматорка не може грати і треба, щоб було кому її заступити. Побачивши це, стара членка обурюється, гнівається, або ще й свариться. Тоді молоді членки цілком виступає з організації. І ні режисер, ні заряд тут нічого не зробить, бо, преші, що ти будеш вчити стару членку? Її не переконаєш. Вона не хоче бачити суперничі в організації.

Друге — це тоді, коли вже грається представлення. Давати її сорочку, вона подивиться і перше чим надати, кинє нею кілька разів об землю, бо мовляв, нездала, стара. Грає найнички, а давай її найкращу одяжку, коралі. І не переконаєш, або поки переконаєш; то вже й представлення не має ні мила.

Нещастя також, коли в організації багато одноосібників. Вони знають багато односторонньо. Вони хочуть одини одного толерувати. "О, я тебе ще з доми знаю". Знаєш, то знаєш, організації нема діла, до того. Але го-ді щось зарадити.

Не бракує часу часами й між товаришам. Приїде часом молодий член до організації і візьметься до праці і через якийсь час випердіє старого. Дивись, він вже й з платформи говорить. Може й не дуже

добре Саверові, але старіється організації і з часом виробиться. Так тут собі найдеться старий член, який сам ніколи не платформу не був, і починає критикувати промову молодого члена. Критикує дома, на вулиці, між нечленами. І в своєму дурному засліпленню, чи з заздрості, чи з великого розуму своєю грубою критикою підкопує власну організацію.

Коли ти старий садомий член, то навчи молодого, а не насмівайся. Коли бачиш, що молодий на платформі недовідує, їди самий, коли так багато вмієш. Коли самий не робить, то в не критикуй. Бо організація му-сить мати своїх промовців, мусять їх виховувати. А хто не пробує, той ніколи не навчиться.

Так от я гадаю про деякі шкідливі звички в організації і їх треба позбутися. Треба викоринити з організації заздрість, надмірне самолюбство, а запровадити толерантність і товаришське відношення.

Робітник.

КІЛЬКА СЛІВ РОБОРАМ І ДОПИСУВАЧАМ ВЗАГАЛІ.

Часто тоді дописувач в дописі до свого допису пише таке:

"У нас є аж два робори, але що я ніколи не бачу, щоб вони писали до газети про робітничий рух в нашій місцевості, тому я ріши сам написати".

А редакція й справді бачить, що з тої місцевості через довгий час нічого не пишеться, містить допис цього добровільного дописувача. А потім робор, або секретар організації спростує те, що писав дописувач, мовляв, було не так, як він писав, але ось як.

І виходить таке: вибраний організацією робор не має часу на дописування до газети, а коли другий товариш напав, він має час писати спростування.

Щоб таке не повторювалося, треба щоб самі робори мали час писати. Того часу вже аж не бог зна скільки. Не треба писати 10 або 20 карток, але дві — три. Часами, коли справа вимагає, можна написати й довший допис, але це виняток.

А всім роборам і дописувачам, треба запам'ятати одно: писати правду. Про це ми вже писали і ще раз пригадуємо. Не треба хвалити того, що на похвалу не заслугує, не треба хвалити товариша чи товаришку, коли вони зробили щось недоброго не навмисне, але мисо своєї волі, гадаючи, що так буде добре. Треба їх помилку спростувати, а не критикувати в той спосіб, щоб їх понижати, а себе підвижати.

Хоч би який приклад: грали в одній місцевості "Родину Штгару". Той, що грав разом із нами, це "смісто" певно, або від "надмірної свідомості", підпис. Це бачили всі аматори, що з ним грали, це певно замінили й з публіки, бо грав він не по-критичного, але певно йчаска. А після представлення один з учасників пішов до газети "Революція" і виклав гру аматорів. Аматори читаво, що "революція" в газеті і певно думаво: "А може ми в справі добре грали?" І на другий раз спартачить шугу ще гірше, а на третій раз вони не будуть мати навіть переможні партачки.

Таку прислугу робить "рецензент" товаришам. Таку-ж саму прислугу робить він газеті, бо люде в аматори, читаючи що похвалу в газеті, думають: ось що та газета похвалує. Тільки свідоміші знають, що газета там не була, не знає, як там діялося і помітивши дописування, що вірність в чесьній дописувачів. А дописувач цього довіря редакції надувався...

Правда, це у нас трапляється дуже рідко, але, на жаль, трапляється. А це треба викоринити. Тому, т.т. робори, пишть самі до газети про рух і події в своїх місцевостях.

Бінфейт, Саск.

Діти при Укр.-Роб. Домі в Бінфейт, Саск., відіграли дві активки: "Білий Діти" і "Свекор". Обидві активки виграли досить добре. Діти дуже швидко звязали до цих активок і це було великою новиною в цій місцевості. Діточої школи тут нема, а це з тої причини, що ця місцевість дуже розкидана і дітям далеко ходити до школи. Але деякі свідоміші родичі самі організували своїх дітей по-українськи читати й писати. Я кинув всіх тих українських родичів, дітям яких не мавте нагоди ходити до української школи, винти своїх дітей читати й писати по українськи і виховувати на свідомих членів робітничої класи.

Г. Михайловський.

Кожний клясово свідомий робітник повинен переплачувати і читати робітничу газету

The WORKER

Офіційний орган Комуністичної Партії Канади. Передплата на рік виносить \$2.00, на піврік \$1.00. Зашліть передплату таки ще нині!

Адреса: THE WORKER, Room 301, Turrell Bldg, 95 King St., East, Toronto, Ont.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ

найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ

Що невідомо ввійшла з друку? Ясно немає її в ні самі, або наші знайоми, то поспішайте купити, а бюджету мати корисну книжку в хаті. Не тратьте вона вартості навіть тоді, як не перечекає її. Це довша повість з воєнних часів в Галичині і в життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так доки відірватися від книжки, як не перечекає до кінця.

Письменик М. Ірчан сам переживав війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читачи "Карпатської Ніч" врівноважено багато вчитесь і то в найбільш приступний спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Недарувана вона на найкращому папері, окладина з артистичним малюнком в двох кольорах. КУПІТЬ, А НИКОЛИ НЕ ПОЖАЛІТЕ! РОЗПОВІСНОДІЮНЬТЕ СКРІЗЬ ЦЮ КНИЖКУ.

Виславості книжки за попередним надісланням грошей. ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ. Замовлення з гринами посилайте на таку адресу: Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.

М. Волянський.

"ПАРТНЕРКА"

(Продовження.)

— Ідь, ідь, як попомуєш девять миль під гору, бо туди дорога все йде під гору, немиле буде тобі купання... — відповів я.

Чорна хмарка набігла на обличчі мого партнера. Оскільки він любив допикати другому, остільки не витримав, коли хтось йому чимсь допикав, я голубою пригадував йому те, що йому зовсім не до смаку.

"Формен" писав його ще з другим Шведом помастити і виставити на рельси "генд-кару". Пішов він, як на шибеницю.

А я взявся якості тісто. Мисив завзято, обома руками. Пліт градом котився по мому обличчю та по носі, а з носа капав в діжку. Я не звертав уваги і безмисленно мисив, затиснувши кулаки. Я знав, що треба доті мисити, коли вже руки будуть чисті. Мені не вдалося вгадати що до рідкості: підіслано мухи — зрозиться густе; підіслано води — стане надто рідке. Через такий непопад я вмісив цілий п'ятдесят-фунтовий мішок муки і тісто таки було рідке.

Ще тільки перший раз я досипав муки, як "генд-кара" зацокотіла по рельсах. Значить — я лишився сам один в цій пустелі. Свідомий того, що коло мене нікого нема, я почув якусь солодку втому в цілому тілі. Навіть робота не була мені в тяготу.

— Гей-гей! — сказав я сам до себе. — "Ні Ляха, ні Швед".... Сам собі бос! Хоч на короткий час, але сам собі! Правда, на мені лежить обов'язок спекти хліб... Багато хліба. Але ніхто не стоїть над кармом, та не каже ще так, а це не так. Як хочу, так роблю. Воля!

Помив я руки і вийшов на двір з вагона. Дивлюся — а мій "партнер" лежить на другому боці залізничні витягнувшись проти сонця.

— Бо не хотів, — пробурмотів він ліниво. — Я лежу і обдумую наше майбутнє!

— Як що ти обдумуєш майбутнє обох нас, значить і мое, то повинен обдумувати спільно зі мною, або хоч ділитися зі мною своїми думками.

— Добре, сідай, слухай і не перебивай. Коли ми їхали сюди, ми думали: як тут буде добре робити — ми поробимо до жнив, потім ідемо на жнива, поробимо 30 днів по 7 доларів денно (бо я за менше робити не буду) і я поїду на теологію, а ти...

— Ти хочеш сказати, що ти сам тільки так думаєш...

— Не перебивай. А як тут буде погано робити, то ми поробимо тиждень, заробимо пару центів і помандруємо шукати кращої роботи... — Ну? — Не нукай, поки не запрям! Тепер я так думаю, що ця робота не для нас, що ми тут довше робити не можемо. По перше — тяжко; по друге — дуже тяжко; по третє — це-ж образа чести, щоб майбутній пліт та визначний український дітя темпувати та витягав з клею та й ти також повинен мати хоч крп-

дину гонору. Невже-ж в тебе нема ані на ніготь почуття самоповаги.

— Що в мене нема ані центушка — те я знаю і відчуваю. А що в кого нема ані цента, тому годі думати й про гонор, це повинні й ти відчувати. Чи багато було в тебе гонору вчера, як ти животом сунувся до озера, а Шведі сміялися з тебе аж позасмаркувались снофом?

— Як і знав, що з тобою годі говорити по товаришськи...

— Тільки не перебивай! Як ти говорив, я мовчав. Чи дуже ти почував себе гонорово вєра, коли з нас піт лаявся від помумання ваки до міста, а ти вдавав блязня, що тебе завийняв мучить.

— Що, ти вже за Сіпіаром впоминаєшся? — Не за Сіпіаром! Тут Сіпіар вже не при чім, коли я своїм потом беру тебе до міста, або коли я заливаюся потом коло мішання хліба, а ти вивернувся як свиня, перепарашує за слово, проти сонця і води навіть не подаси...

— О, за це тебе люблю. Тут ти маєш рацію. Але рація — рацією, а боротьба за існування має свої права. І коли я нині не їхав купити, то зробив це в твою і свого інтереси.

— І в мому? — І в твою. — Красно дякую. — Здоров'я видихай, але мене таки до кінця вислухай. Коли я мавтив з Ясноном кару, то запитав його, коли й як тут платять гроші за роботу. І він сказав, що платять що місяця, як що ти виробиш цілий місяць. І то за перший місяць будеш чекати платні два місяці. А як захочеш сквітуватися скорше, то дадуть тобі "сиджі" і ти будеш сидіти цілий місяць, поки з

тих "сиджі" висидиш гроші. Ти може-ж взяти "сиджі" в кишеню, але користі з них мало, бо нічого за них не купиш. Так, що наші плани, як бачиш, полетіли шкеребетом.

Плани дійсно погані. Робота ненависна була й мені. Зовсім несимпатича, але що було робити?

— Наче відгадуючи мою думку, мій "партнер" знову заговорив:

— Замість працювати тут тиждень, потім місяць чекати на "сиджі" і проїсти запроцьоване, а відтак все одно без цента в кишені мандрувати, ми змандруємо ще такі нині. Шведи взяли з собою іду і будуть там купитися цілий день. Ми тимчасом напечемо хліба, заосмотримся поживою і помандруємо. Я це вже як сід обдумав, як ти хліб мисив. Підемо в напрямі Крємбрук. Як нічого не дістанемо там, помандруємо до Фері, на Кровс Нест Пес... А там є твої знайоми, а може дехто знайдеться і з моїх і нам допоможуть... Тільки на моїх... мала надія. Мої — то все голола... скупарі.

— А чи є там ті, в яких ти брав замовлення на одіж? — За це не знаю. Все може статися. В кожному разі більше від копії лиха не буде.

— Коли ти сказав "напечемо хліба", то вставай і берися до роботи. Бо в мандрівці без хліба буде нас в тій пустелі в печинках пекти.